

KARHEN KALLIOMÄEN TUULIPUISTOHANKE

Kiitos hyvistä kysymyksistä Karhen alueen asukkaille! Tässä olevat vastaukset kuvastavat hankkeen tilaa 12.5.2025.

1. Hankkeen nykytila ja eteneminen

Mikä on hankkeen tarkka nykytila? Mitkä lupaprosessit ovat käynnissä ja missä vaiheessa ne ovat?

- Hankkeen kaavoitusaloite on hyväksytty. Ympäristövaikutusten arviointiprosessin (YVA) ohjelmavaiheen materiaalien laadinta on aloitettu. YVA-prosessi kestää noin kaksi vuotta.
- Kaavoitusprosessissa ensimmäinen vaihe on osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS), joka tulee alustavan aikataulun mukaisesti nähtäville samaan aikaan YVA-ohjelman kanssa.

Onko YVA-menettely (ympäristövaikutusten arviointi) jo aloitettu? Jos ei, milloin se käynnistetään ja ketkä sen toteuttavat?

- Kalliomäen tuulipuistohankkeen YVA-menettely on aloitettu. Hankkeen YVasta ja kaavoituksesta vastaa pitkän kokemuksen omaava konsultti Welado Design.
- YVA-menettelyn ensimmäisenä vaiheena laaditaan YVA-ohjelma. Siinä esitellään suunnitelmat siitä, mitä selvityksiä ympäristövaikutusten arviointia varten tarvitaan ja tullaan tekemään. Kun YVA-ohjelma valmistuu, järjestämme Ylöjärvellä siihen liittyvän avoimen yleisötilaisuuden. Samaan aikaan tavoitteena on esitellä osallistumis- ja arviointisuunnitelma.

Mikä on hankkeen suunniteltu aikataulu eri vaiheille? Luvat, rakentaminen ja käyttöönotto?

- YVA- ja kaavamenettelyt alkavat yleensä yhtä aikaa. Ne etenevät aikataulullisesti rinnakkaisina prosesseina. YVA kestää tyypillisesti noin kaksi vuotta.
- Kaavoitus jatkuu YVAn päätyttyä siten, että kaupunginvaltuusto pääsee päättämään kaavan hyväksymisestä aikaisintaan noin 2,5 vuoden sisällä kaavaprosessin aloittamisesta.
- Jos kaava hyväksytään, seuraavassa vaiheessa tuulivoimaloille voidaan anoa rakennuslupaa.
- Käytännössä rakennusluvut tuulipuiston rakentamiselle voivat olla lainvoimaisia aikaisintaan 3–4 vuoden kuluttua. Rakentaminen voisi alkaa noin vuoden sisällä tästä ja sähköntuotanto puolestaan 1–2 vuoden kuluttua rakentamisen alkamisesta.

Mitkä tahot ovat sitoutuneet hankkeen toteutukseen ja rahoitukseen? Mikä on Pohjan Voiman omistusosuus, entä muiden sijoittajien?

- Pohjan Voima kehittää Kalliomäen tuulipuistohanketta yhdessä Finsilvan kanssa. Hankekehitysvaiheen rahoittaa Pohjan Voima. Pohjan Voiman pääomistaja on ruotsalainen Arise Ab (<https://www.arise.se/en>) ja muita omistajia LähiTapiola ja yrityksen toimiva johto.

- Hankkeen rakennusvaiheen toteutuksesta ja rahoituksesta päätetään vasta, kun hanke on saanut lainvoimaisen osayleiskaavan ja rakentamisluvat. Sitä ennen selvitetään perusteellisesti, millainen hanke alueelle parhaiten sopii, ja minkälaisia vaikutuksia sillä on ympäristöön ja lähialueisiin.

Mitkä yritykset ovat mukana tuulipuiston suunnittelussa, rakentamisessa ja huollossa?

- Pohjan Voima on hanketoimija yhteistyössä Finsilvan kanssa.
- Pohjan Voima käyttää YVA- ja kaavakonsulttina kokeneita ympäristöalan konsultointiyrityksiä, joilla on osaamista ja resursseja tehdä YVA-menettelyyn liittyvät arvioinnit ja kaavat laadukkaasti.
- Mahdolliset rakennusvaiheen yhteistyökumppanit valitaan, kun ympäristövaikutukset on selvitetty, kaavoitus on valmistunut ja siirrytään tuulipuiston rakennusvaiheeseen.
- Rakennusvaiheessa Pohjan Voima käyttää kokeneita rakennusalan yrityksiä, joilla on referenssejä laadukkaasti hoidetuista suurista infraurakoista. Tavoitteena on pyrkiä työllistämään paikallisia yrittäjiä hankkeen eri vaiheissa.

Mikä on hankkeen lopullinen päätöksentekijäorganisaatio ja ketkä vastaavat eri osa-alueista?

- Hankkeen osayleiskaavasta päättää viime kädessä Ylöjärven kaupunginvaltuusto.
- Kun kaavoitus on valmis ja rakennusluvut saatu ja lainvoimaisia, hankkeen toteuttamisesta päättää Pohjan Voima.

2. Aluevalinta – Miksi juuri Karhen alue?

Mitkä konkreettiset perusteet tukevat sitä, että Karhen alue on paras paikka tuulivoimalle? Tai että sinne ylipäätään suunnitellaan tuulivoimaa?

- Meidän tekemiemme selvitysten perusteella Karhen alue on potentiaalinen tuulivoima-alue. Tuuliolosuhteet ovat hyvät ja tarvittava sähkönsiirtoreitti on kohtalaisen lyhyt.
- Seuraavaksi tutkitaan, onko alueelle mahdollista sijoittaa tuulivoimaa. YVA-menettelyn tarkoituksena on selvittää tarkemmin, soveltuuko alue tuulipuistolle. Samalla se tuottaa tietoa päätöksenteon tueksi.

Mitkä muut vaihtoehtoiset alueet on tutkittu? Miksi ne on hylätty?

- Selvitämme jatkuvasti potentiaalisia tuulivoima-alueita eri puolilta Suomea. Jokaista kaavoitukseen etenevää hanketta kohti on kymmeniä alueita, jotka ovat karsiutuneet jo esiselitysvaiheessa pois eri syiden takia. Tällaisia syitä ovat esimerkiksi riittämätön etäisyys luontokohteisiin tai asutukseen tai Puolustusvoimien vastustus.
- Karhen alueella ei ole tähän mennessä tunnistettu tekijöitä, jotka suoraan estäisivät tuulipuiston rakentamisen. Esimerkiksi Puolustusvoimilta on saatu Kalliomäen hankkeelle puoltava lausunto.

Ovatko Karhen tuuliolosuhteet poikkeuksellisen hyvät verrattuna muihin alueisiin?

- Alueen tuuliolosuhteet ovat hyvät. Nykyisin suunniteltavat tuulivoimalat ovat niin korkeita, että tuuliolosuhteet ovat otollisia tuulivoimalle kaikkialla Suomessa. Mitä korkeammalla voimaloiden siivet pyörivät, sitä enemmän siellä tuulee.

Onko arvioitu vaihtoehtoisia energiantuotantotapoja, kuten aurinko- tai bioenergiaa? Jos on, miksi ne eivät ole tuulivoimaa parempi vaihtoehto?

- Maatuulivoima on tällä hetkellä kustannustehokkain tapa tuottaa Suomessa uusiutuvaa sähköenergiaa. Maatuulipuiston yhteyteen on mahdollista sijoittaa aurinkovoimaa ja akkuteknologiaan perustuva sähkövarasto.
- Nyt tarkoitus on selvittää, sopiiko tällainen kokonaisuus Kalliomäelle. Selvitystyö alkaa YVA-menettelyllä.

3. Ympäristövaikutukset ja luonnon monimuotoisuus

Onko tehty lintujen muuttoreittiselvityksiä? Entä oletteko tarkastelleet mahdollisia suojeltuja lajeja?

- Alustavien selvitysten mukaan lintujen muuttoreitit ja suojellut lajit eivät estä tuulipuiston suunnittelua ja rakentamista. Vaikutukset alueen luontoon ja eläimiin tutkitaan kuitenkin vielä tarkemmin YVA-prosessissa. YVAssa saadaan kokonaisvaltainen käsitys hankkeen vaikutuksista ja siitä, sopiiko tuulipuisto Karhen alueelle.

Onko tutkittu tuulivoiman vaikutuksia alueen pohjavesiin ja vesistöihin?

- Avoimien tietolähteiden mukaan hankealueella ei ole pohjavesialueita. Tuulipuiston vaikutukset pohjavesiin ja vesistöihin tarkastellaan YVA-prosessin aikana. YVAssa saadaan kokonaisvaltainen käsitys hankkeen vaikutuksista ja siitä, sopiiko tuulipuisto Karhen alueelle.

Miten arvioitte tuulivoiman melu- ja välkevaikutuksia alueella? Onko tästä tehty mallinnuksia?

- Tuulivoimalat on alustavasti sijoitettu niin, että niiden aiheuttama melu alittaa valtioneuvoston asettamat ulkomelun sekä sosiaali- ja terveysministeriön asettamat sisämelun raja-arvot asuin- ja lomarakennuksissa.
- YVA- ja kaavoitusprosessin aikana tehdään tarkemmat melu- ja välkemallinnukset. YVAssa saadaan kokonaisvaltainen käsitys hankkeen vaikutuksista ja siitä, sopiiko tuulipuisto Karhen alueelle.

Melumallinnukset: tuulivoimateollisuuden käytössä oleva melumallinnus on tehty vain yhdelle myllylle, ja tätä on painottanut kyseisen melumallinnuksen tekijä. Useamman myllyn kohdalla turbulenssi lisääntyy ja meluvaikutus on paljon voimakkaampi. Miten mallinnus on tehty nyt kun suunnitteilla enemmän kuin yksi mylly?

- Tuulipuistoista tehtävät melu- ja välkemallinnukset tehdään viranomaisen hyväksymällä tavalla, joka huomioi hankkeen tuulivoimaloiden määrän ja sijainnit. Mallinnukset tehdään yleensä niin, että puuston suojaavaa vaikutusta ei huomioida.
- Karhenmäen melu- ja välkemallinnukset tehdään vasta YVA-prosessin aikana.

Miten varmistatte, ettei tuulivoima vaikuta alueen metsätalouteen ja maanomistajien oikeuksiin?

- Tietoa alueen nykyisestä käytöstä kerätään esimerkiksi asukaskyselyllä, joka toteutetaan YVA-menettelyn aikana. Maanomistajien oikeudet turvataan maanvuokrasopimuksissa.
- Vaikutukset metsätalouteen sekä alueen käyttäjiin ja maanomistajiin arvioidaan lopulta YVA-prosessin aikana.

Miten hankkeen vaikutuksia alueen ekosysteemiin seurataan? Millaisilla keinoilla mahdollisia haittavaikutuksia lievennetään?

- Vaikutukset alueen ekosysteemin osa-alueisiin arvioidaan YVA-prosessin aikana. Keinoja mahdollisten haittavaikutusten lieventämiseksi mietitään ja ehdotetaan osana YVA-prosessia sen mukaan, millaisia asioita selvityksissä tulee esille.

Miten tuulivoimaloiden mahdollinen jäätyminen ja lapojen irtoamisriskit on huomioitu?

- Tuulipuistoon asennetaan varoitusvalot ja -kyttilä, joilla ohjataan alueen käyttäjiä pysymään talvella riittävän kaukana voimaloista. Muina aikoina alueella voi liikkua vapaasti.
- Lapojen irtoamisriski on hyvin pieni.

Kuinka laajasti ja pitkällä aikavälillä selvitykset tehdään? Esimerkiksi pöllöjen ja muiden lintujen selvitystyö voi jo olla myöhässä, jos YVA aloitetaan vasta touko-kesäkuussa.

- Luontoselvitykset on aloitettu keväällä 2025.
- Ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa (YVA-ohjelma) kerrotaan tarkemmin, kuinka laajasti selvityksiä tehdään (tai on jo tehty) ja miten ne ajoittuvat. Näin viranomaiset ja muutkin osapuolet voivat varmistaa, että selvitykset ovat riittäviä ja tehdään oikeaan aikaan.
- YVA-ohjelmasta saatavien lausuntojen ja mielipiteiden perusteella yhteysviranomaisen (Pirkanmaan ELY-keskus) laatii lausuntonsa, joka otetaan huomioon YVA-selostuksessa. Jos viranomaisen arvioi, että selvityksiä tarvitaan lisää, niitä täydennetään tässä vaiheessa.

Miten voimaloiden maanrakennustyöt, tärinä, infraäänit ja voimaloissa käytettävät suuret öljymäärät vaikuttavat pohjaveteen ja maaperän ekosysteemiin?

- Vaikutukset pohjavesiin sekä maa- ja kallioperään selvitetään YVA-prosessin aikana. YVAssa saadaan kokonaisvaltainen käsitys hankkeen vaikutuksista ja siitä, sopiiko tuulipuisto Karhen alueelle.

Alueella ei ole kunnallista vesijohtoverkostoa. Kaikki alueen asukkaat ja mökkiläiset ovat oman kaivovetensä varassa. Puhdas vesi on elinehto. Miten varmistetaan veden juomakelpoisuus myös jatkossa?

- Vaikutukset pohja- ja pintavesiin selvitetään YVA-prosessin aikana. Hanke suunnitellaan ja toteutetaan siten, ettei siitä aiheudu maaperän ja pohjaveden pilaantumista.

4. Vaikutukset asumiseen ja kiinteistöihin

Onko hankkeesta tehty kiinteistövaikutusten arviointi? Esimerkiksi miten hanke vaikuttaa kiinteistöjen arvoon, asumismukavuuteen ja uusien asukkaiden kiinnostukseen aluetta kohtaan?

- Hankekohtaista arviota ei ole tehty. Suomessa aihetta on tutkittu muun muassa FCG:n ja Taloustutkimuksen tekemässä [tutkimuksessa](#). Siinä todetaan, että tuulipuistot eivät ole vaikuttaneet asuinkiinteistöjen hintoihin.
- Kalliomäen hankkeen YVA-menettelyssä selvitetään myös hankkeen sosiaaliset vaikutukset. YVAssa saadaan kokonaisvaltainen käsitys hankkeen vaikutuksista ja siitä, sopiiko tuulipuisto Karhen alueelle.

Miten varmistetaan, että tuulivoimaloiden rakentaminen ei laske vakituisten asuntojen tai kiinteistöjen tai vapaa-ajan kiinteistöjen arvoa?

- FCG:n ja Taloustutkimuksen [tutkimus](#) on osoittanut, että tuulipuistot eivät ole vaikuttaneet asuinkiinteistöjen hintoihin.
- Hankkeen vaikutukset ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen arvioidaan YVA-menettelyssä. YVAssa saadaan kokonaisvaltainen käsitys hankkeen vaikutuksista ja siitä, sopiiko tuulipuisto Karhen alueelle.

Onko tehty tutkimuksia siitä, miten tuulivoima vaikuttaa Karhen alueen vetovoimaan asumisen ja vapaa-ajan vieton kannalta?

- Sitä ei ole vielä tutkittu, mutta tuulipuistohankkeen sosiaalisia vaikutuksia hankealueella ja sen lähiympäristössä arvioidaan YVA-menettelyssä. YVAssa saadaan kokonaisvaltainen käsitys hankkeen vaikutuksista ja siitä, sopiiko tuulipuisto Karhen alueelle.

Kuinka leveät tiet vaaditaan kuljetuksiin (metsää halkovat tiet sekä muut tiet), jotta pystytyskalusto ja palaset saadaan paikalle? Miten paljon tien pitää kantaa painoa? Kuka huolehtii teiden rakentamisesta ja kunnossapidosta?

- Tuulivoimaloiden rakenteiden kuljetukset vaativat 5–6 metriä leveän kantavan tiepohjan, joka on kaarteissa leveämpi ja suorilla osuuksilla kapeampi. Puustosta vapaaksi raivattava huoltotieaukko on leveydeltään keskimäärin 18 metriä, kun tien viereen asennetaan maakaapeli tuulipuiston sisäistä sähkönsiirtoa varten.
- Hankealueella on kattava tieverkosto, joka on rakennettu alun perin metsätalouden käyttöön. Pyrimme hyödyntämään sitä mahdollisimman paljon. Pohjan Voima vastaa tuulipuiston teiden kunnossapidosta tuulivoimaloiden koko elinkaaren ajan.

Tutkitaanko YVA-selvityksessä infraäänien vaikutusta ihmisiin ja eläimiin?

- Tuulipuiston vaikutukset ihmisten terveyteen ja elinoloihin arvioidaan YVA-prosessin aikana.

5. Vaikutukset elinkeinoelämään ja matkailuun

Miten tuulivoimalat vaikuttavat alueen mökkivuokraukseen ja matkailuun? Onko tehty asiakaskyselyitä tai muita selvityksiä?

- Hankkeen alueella ei sijaitse lomarakennuksia.
- Hankkeen vaikutukset alueen elinoloihin ja elinkeinoihin (kuten matkailuun) selvitetään YVA-prosessin aikana. Prosessiin kuuluu myös asukkaille suunnattu kysely.

Onko arvioitu, miten hanke vaikuttaa alueen paikallisiin yrityksiin ja palveluelinkeinoihin? Miten korvataan hankealueella ja sen vaikutuspiirissä toimivien yritysten mahdolliset liiketoiminnan tulomenetykset?

- Sitä ei ole vielä arvioitu. Hankkeen tuomat myönteiset ja kielteiset vaikutukset paikallisiin elinkeinoihin selvitetään YVA-prosessissa.
- Hanke avaa myös mahdollisuuksia paikallisille yrittäjille ja tuo työmahdollisuuksia rakennus- ja tuotantovaiheen aikana.

Voitteko taata, ettei hanke vaikuta Karhen alueen tuleviin matkailu- ja elämysinvestointeihin?

- Sitä ei voida taata, mutta vaikutukset matkailuun ja muihin elinkeinoihin arvioidaan YVA-menettelyssä.

6. Tiedottaminen ja paikallisten osallistaminen

Miten aiotte jatkossa huolehtia siitä, että paikalliset maanomistajat ja asukkaat pysyvät ajan tasalla hankkeen etenemisestä?

- Kerromme hankkeen etenemisestä verkkosivuilla kalliomaentuuli.fi, jonne kootaan tietoa kaavoitus- ja YVA-prosessien etenemisestä. Lisäksi järjestämme YVA-menettelyn tärkeimmissä vaiheissa yleisötilaisuuksia, joissa esitellään hankkeen etenemistä ja tehtyjä selvityksiä. Kokoamme ajankohtaisia asioita myös asukaslehteen, joka tehdään hankkeen aikana kahdesti ja jaetaan hankealueen lähialueella asuville ja mökkeileville.
- Viralliset kuulutukset julkaistaan kaupungin ilmoitustaululla ja paikallislehdissä.
- Ylöjärven kaupunki tiedottaa kaavoituksen etenemisestä omilla verkkosivuillaan, minkä lisäksi YVA-menettelystä tiedotetaan ympäristöhallinnon hankesivuilla.
- Kehitämme jatkuvasti viestintäämme. Otamme vastaan ehdotuksia, miten voisimme tavoittaa maanomistajat ja asukkaat parhaalla mahdollisella tavalla.

Onko suunnitteilla uusia tiedotustilaisuuksia, joissa kuntalaiset voivat esittää kysymyksiä?

- Seuraava yleisötilaisuus järjestetään, kun YVA-ohjelma ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) ovat nähtävillä. Silloin Pohjan Voima, selvityksistä vastaavat konsultit, kaupungin edustajat ja ELY-keskus kertovat hankkeen etenemisestä ja käyvät keskustelua paikallaolijoiden kanssa. Yleisötilaisuus on kaikille avoin, ja siellä on mahdollisuus kysyä mieltä askarruttavia asioita.

Miten aiotte varmistaa, että kaikki hankkeeseen liittyvät tiedot ovat helposti saatavilla ja ymmärrettävästi esitetty?

- Kalliomäen tuulipuiston omat hankesivut ovat osoitteessa kalliomaentuuli.fi. Lisäksi hankkeeseen liittyvää tietoa löytyy Ylöjärven kaupungin verkkosivuilta sekä ympäristöhallinnon verkkopalvelusta ymparisto.fi, kun YVA-menettely on käynnistynyt.
- Pohjan Voiman viestinnästä vastaavat alan ammattilaiset. Viestinnän tavoitteena on kertoa YVA- ja kaavoitusprosessista sekä hankkeen etenemisestä mahdollisimman selkeästi ja ymmärrettävästi.

Miten aiotte käsitellä asukkaiden ja maanomistajien palautteet ja huolet hankkeeseen liittyen?

- Kaikki lausunnot, palautteet ja mielipiteet luetaan huolellisesti. Ne pyritään ottamaan huomioon hankkeen suunnittelussa.
- Paikallisten asukkaiden ja maanomistajien ajatukset ovat meille tärkeitä. Heillä on kotiseudultaan sellaista tietoa, mitä meillä ei ole. Siksi kuuntelemme heitä herkillä korvalla. Haluamme myös kuulla mahdollisista huolista ja auttaa paikallisia ihmisiä ymmärtämään, mistä tuulivoimassa on kyse, ja millaisia vaikutuksia sillä on. Päätöksen tuulipuiston kaavan hyväksymisestä tekee Ylöjärven kaupunginvaltuusto.

Millaisella otannalla lähetetään kysely vaikutusalueen vakiasukkaille, vapaa-ajan asunnon omistajille, maa- ja metsäalueiden omistajille ja paikallisille yrittäjille?

- YVA-selostusvaiheeseen kuuluva asukaskysely lähetetään alustavien voimalapaikkojen ja sähkönsiirtolinjojen lähialueella asuville ja mökkeileville asukkaille. Otanta-alue määritetään niin, että asukaskysely lähetetään yleisesti YVA-menettelyssä käytetylle määrälle vaki- ja loma-asukkaita.

Miten kysely tehdään ja koska kysely toteutetaan?

- Asukaskysely tehdään YVA-menettelyn jälkimmäisessä vaiheessa eli YVA-selostusvaiheessa.
- Kysely toteutetaan lähtökohtaisesti sähköisesti. Kyselyyn voi vastata myös paperilomakkeella, jos sitä erikseen toivoo. Tarkemmat ohjeet asukaskyselystä tulevat lähiseudun asukkaille kyselyn yhteydessä.

Onko mahdollisuus vastata ilman internetiä? Miten varmistatte, että kaikki asianomaiset saavat kyselyn?

- Kyllä, asukaskyselyyn voi vastata myös kirjallisesti paperilomakkeelle.
- Asukaskysely toimitetaan viimeisimmän tiedon mukaisten asuin- ja lomarakennusten kiinteistöjen asukkaiden kotiosoitteisiin. Lisäksi asukaskyselystä tiedotetaan kaupungin kanavissa ja hankesivuilla.

Ovatko kyselyn kysymykset hankekohtaisia perustuen juuri kyseisen alueen erityispiirteisiin?

- Kysely toimii myös tiedon jakamisen välineenä, sillä sen kautta jaetaan tietoa hankkeen YVA-prosessista ja suunnittelun sisällöstä. Kyselyn avulla selvitetään asukkaiden yleisiä näkemyksiä ja huolia tuulivoimaan liittyen, mutta myös erityisesti Kalliomäen hankkeen suunnitelmiin.

Lähetetäänkö kysely myös maanomistajille, joiden maiden läpi sähkönsiirtolinja Sisättöön kulkee?

- Kysely on asukaskysely, joka lähetetään asuin- ja lomarakennusten kiinteistöjen asukkaille. Sitä ei erikseen lähetetä maanomistajille, joilla ei ole asuin- tai lomarakennusta tuulivoimaloiden tai sähkönsiirtolinjojen lähellä.
- Alustavia sähkönsiirtolinjoja koskevien maa-alueiden maanomistajilla on kuitenkin mahdollisuus vastata kyselyyn sähköisesti. Linkki kyselyyn löytyy kaupungin kanavista ja hankesivuilta.

7. Taloudelliset ja juridiset kysymykset

Mikä on hankkeen kokonaisinvestointi? Paljonko siitä jää kunnalle verotuloina?

- Hankkeesta on vasta käynnistynyt YVA-menettely ja kaavoitus on hyvin alkuvaiheessa. Investointipäätös tehdään, kun alueen on todettu sopivan tuulipuistolle ja molemmat prosessit ovat valmiita.
- Yksi tuulivoimala tuottaa kaupungille kiinteistöveroja keskimäärin 30 000–40 000 euroa vuodessa.

Onko laskettu, kuinka paljon hanke tuo kunnalle verotuloja suhteessa siihen, mitä alueen mahdollinen matkailu- ja kiinteistöarvojen lasku voisi maksaa?

- Viime kädessä hankkeen kokonaishyödyt arvioi Ylöjärven kaupunginvaltuusto. Verotulojen lisäksi tuulipuistolla on muitakin myönteisiä vaikutuksia: muun muassa maanomistajien saamat maanvuokratulot sekä hankkeen suorat ja välilliset työllistämisaikutukset.

Onko hankkeessa mukana ulkomaisia sijoittajia tai rahoittajia?

- Pohjan Voiman enemmistöomistaja on ruotsalainen uusiutuvaan energiaan erikoistunut pörssiyhtiö Arise, jonka omistusosuus on 51 prosenttia. Muita omistajia ovat vakuutusyhtiö LähiTapiola ja yhtiön johto.
- Pohjan Voima rahoittaa hankekehityksen sataprosenttisesti itse.

Onko Pohjan Voimalla jo toiminnassa olevia tuulivoimaloita?

- Pohjan Voiman pääomistaja Arise hallinnoi tällä hetkellä viittä toiminnassa olevaa tuulipuistoa Suomessa. Pohjan Voimalla ei ole vielä toiminnassa olevia tuulipuistoja.

Pohjan Voiman ja Finsilvan välinen suhde: Onko kyse vain sopimussuhteesta vai onko taustalla myös omistus- tai rahoitussuhteita?

- Finsilva on merkittävä maanomistaja, jonka kanssa Pohjan Voima tekee tiivistä yhteistyötä Kalliomäen hankkeessa. Taustalla ei ole omistus- tai rahoitussuhteita.

Sitoutuuko Pohjan Voima hankkeen toimintaan koko sen elinkaaren ajaksi vai myykö hankkeen eteenpäin ennen voimaloiden käyttöänsä päättymistä?

- Pohjan Voima haluaa olla mukana hankkeen kaikissa elinkaaren vaiheissa. Hankkeen elinkaari on kuitenkin niin pitkä, että voi olla mahdollista, että osa hankkeesta myydään kiinnostuneelle taholle.

Mistä hankkeen rahoitus tulee ja millaisia yhteyksiä on veroparatiiseihin?

- Yhtiön omistajat rahoittavat hankekehityksen. Pohjan Voiman omistajia ovat Tukholman pörssiin listattu Arise, LähiTapiola sekä yhtiön johto.
- Pohjan Voimalla ei ole yhteyksiä veroparatiiseihin.

Mihin maahan hankkeen tuottamat verot maksetaan?

- Hanketta kehittää Ylöjärvelle perustettava hankeyhtiö, jonka omistaa sataprosenttisesti Pohjan Voima. Yhtiö maksaa yhteisöveroa suomalaisen lainsäädännön mukaisesti Suomeen.

Miten maanvuokrasopimukset laaditaan? Onko niissä erikoisehtoja, jotka poikkeavat tavanomaisesta maanvuokrasopimuksesta?

- Hankkeen maanvuokra- ja käyttöoikeussopimuksissa noudatetaan maanvuokrausta koskevaa lainsäädäntöä ja alan vakiintuneita vuokrauskäytäntöjä. Sopimuksessa sovitaan tarkemmin osapuolten oikeuksista ja velvoitteista.

Miten varmistetaan, että mahdolliset purkukustannukset eivät jää kunnan tai maanomistajien vastuulle?

- Voimalapaikoille tehdyissä maanvuokraussopimuksissa on sovittu, että tuulivoimaloiden purku ja voimalapaikkojen ennallistaminen kuuluvat hanketoimijan vastuulle. Lisäksi sopimuksissa on määritelty jokaiselle voimalalle ennallistamisvakuus, joka toimii turvana siltä varalta, että hanketoimija ei hoida voimaloiden purkua ja alueen ennallistamista sovitusti.
- Muuta hankealuetta koskevissa käyttöoikeussopimuksissa, joilla ei mahdollisteta tuulivoimaloiden sijoittamista kiinteistöille, ei ole ennallistamisvakuutta, koska se koskee ainoastaan tuulivoimaloita.

Millainen vakuus tai rahasto on perustettu tuulivoimaloiden purkamisen varalta niiden käyttöiän päätyttyä?

- Maanvuokraussopimuksissa on sovittu ennallistamisvakuudesta, joka kattaa tuulivoimaloiden purkamisen kustannukset.

Onko hankkeella takuut siitä, että voimalat eivät jää käyttökelvottomina seisomaan maisemaan? Mikä on käytäntö voimaloiden purkamisesta? Puretaanko perustukset ja muut maanalaiset rakenteet?

- Ennallistamisvakuus toimii turvana siltä varalta, että hanketoimija ei hoida voimaloiden purkua ja alueen ennallistamista sovitusti. Tällä hetkellä käytäntönä on, että tuulivoimaloiden maanpäälliset osat puretaan ja perustukset maisemoidaan. Mikäli käytäntö tai lainsäädäntö tältä osin muuttuu, niin Pohjan Voima toimii niiden mukaisesti.
- Tuulipuiston elinkaari on niin pitkä, että käytännöt ja lainsäädäntö ehtivät muuttua.

Ovatko maanvuokrasopimukset eteenpäin siirrettävissä ja millä ehdoilla? Koskeeko samat ehdot molempia osapuolia?

- Maanomistajan näkökulmasta maanvuokraussopimus liittyy kyseiseen maa-alueeseen. Maanomistaja voi halutessaan myydä kiinteistönsä, jolloin vuokrasopimus siirtyy kaupan mukana uudelle omistajalle.
- Pohjan Voima voi myös siirtää maanvuokrasopimukset toiselle omistajalle.

Mitkä ovat irtisanomisehdot vuokralaisen (=Pohjan Voima) puolelta?

- Sopimuksen molempien osapuolten irtisanomisehdot on määritetty maanvuokraussopimuksessa, ja ne ovat osapuolten välistä tietoa.

Ennallistamisvakuuden määrä ja talletusaikataulu?

- Ennallistamisvakuuden määrä on kirjattu maanvuokraussopimukseen. Se on tuulivoimayhtiön ja maanomistajan välistä tietoa. Vakuus on kaikille samansuuruinen ja maksetaan erinä, jotka ajoittuvat rakentamisen alusta tuotantovaiheeseen. Koko vakuus maksetaan reilusti ennen tuulipuiston elinkaaren oletettua päättymistä.

Perustuuko ennallistamisvakuuden summa jo purettujen tuulivoimaloiden toteutuneisiin purkukustannuksiin?

- Ennallistamisvakuus kattaa tämänhetkisen tiedon mukaan tuulivoimaloiden purkamisen kaikki kustannukset.

Mikä taho todentaa, että purkutyö tehdään asianmukaisesti?

- Kaupungin rakennusvalvontaviranomainen valvoo ja todentaa, että tuulivoimalat puretaan asianmukaisesti. Samalla tavalla rakennusvalvontaviranomainen valvoo tuulivoimaloiden rakentamisen.

8. Tekninen toteutus ja turvallisuus

Kuinka korkeita voimalat tulevat olemaan ja kuinka laajalle niiden vaikutus ulottuu?

- Karhen alueelle selvitettävien tuulivoimaloiden korkeus on alustavasti 300 metriä. Voimaloiden korkeus tarkentuu kuitenkin kaavoitusprosessin aikana, samoin kuin niiden määrä ja sijoittelu.
- Maisemavaikutuksia tarkastellaan YVA-menettelyssä Ympäristöministeriön vuonna 2024 päivittämän oppaan mukaisesti. Vaikutuksia arvioidaan erikseen voimaloiden lähialueella (ns. lähivaikutusalue) ja kauempana voimaloista (ns. kaukovaikutusalueet).

Miten huolehditaan turvallisuudesta ja huoltotoimenpiteistä?

- Turvallisuuteen liittyvät asiat määritellään ja riskit arvioidaan YVA-menettelyssä.
- Tuulivoimaloiden toimintaa valvotaan ympäri vuorokauden. Niitä myös huolletaan säännöllisesti. Mahdollisissa vikatilanteissa toimitaan selkeiden toimintaohjeiden mukaisesti.

Onko otettu huomioon mahdollinen haittavaikutus alueen sähköverkkoon?

- Hankealueen länsipuolella kulkee Fingridin Melo-Rännäri sähkönsiirtolinja, johon hankkeella on mahdollisuus liittyä esisuunnittelussa tunnistetuilla tavoilla. Hankkeen liityntää sähköverkkoon suunnitellaan yhteistyössä Fingridin kanssa niin, että sähköverkko säilyy toimintavarmana. Suunnittelussa huomioidaan myös Fingridin tulevat investoinnit sähköverkon laajentamiseen alueella.

Miten varmistetaan, ettei tuulivoima aiheuta häiriötä alueen radio- ja viestintäyhteyksille?

- YVA-menettelyn aikana tutkitaan ja arvioidaan, vaikuttavatko tuulivoimalat alueen viestintäyhteyksiin. Tarvittaessa radio- ja viestintäyhteyksiä vahvistetaan hankkeen rakentamisen yhteydessä.

9. Vaihtoehdot ja mahdolliset kompromissit

Mitä vaihtoehtoja Karhen alueelle on tutkittu, ja miksi ne eivät ole toteutuskelpoisia?

- Nyt selvitetään, onko Kalliomäen tuulipuistohankkeen alustavalle kaava-alueelle mahdollista sijoittaa tuulivoimaa sekä mahdollisesti aurinkovoimaa ja/tai sähkön varastointia.
- Pohjan Voima etsii jatkuvasti potentiaalisia tuulivoima-alueita eri puolilta Suomea. Kun sopiva alue löytyy, sitä ryhdytään selvittämään tarkemmin. Jokaista kaavoitukseen etenevää hanketta kohti on kymmeniä alueita, jotka ovat karsiutuneet jo esiselvitysvaiheessa pois eri syiden takia.

Voiko hanketta skaalata pienemmäksi tai sijoittaa osittain muualle?

- YVA-menettelyn jälkeen tiedetään, onko alue ylipäättään sopiva tuulivoimalle ja minkä kokoinen tuulipuisto sinne parhaiten sopii.

Onko mahdollista tutkia yhteisomisteista tuulivoimaratkaisua, jossa kuntalaiset voivat hyötyä tuotannosta suoraan?

- Yhteisomisteinen malli ei ole meillä käytössä. Pohjan Voiman hankkeisiin on kuitenkin mahdollista päästä mukaan hankkimalla Arisen osakkeita Tukholman pörssistä.

10. Konkreettiset seuraavat askeleet?

Mitkä ovat hankkeen seuraavat konkreettiset vaiheet ja millä aikataululla?

- YVA-menettelyn ensimmäinen osa (eli YVA-ohjelman laatiminen) on nyt alkanut. Samaan aikaan kaavoituksessa on käynnistetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman teko.
- YVA-ohjelman ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman jälkeen tehdään YVA-selostus ja kaavaluonnos.

Milloin seuraava tilaisuus järjestetään ja miten varmistetaan, että kaikki sidosryhmät pääsevät osallistumaan?

- Seuraava yleisötilaisuus järjestetään, kun YVA-ohjelma ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma valmistuvat ja ovat nähtävillä.
- Kerromme tilaisuudesta Kalliomäen tuulipuiston hankesivuilla. Pirkanmaan ELY-keskus tiedottaa yleisötilaisuudesta tarpeelliseksi näkemissään paikallislehdissä ja hankkeen omilla sivuilla. Myös kaupunki kertoo tilaisuudesta omissa kanavissaan.

Miten aiotte varmistaa, että hankkeesta saadaan läpinäkyvä ja kaikkien osapuolten huomioima prosessi?

- Pyrimme viestimään hankkeesta mahdollisimman läpinäkyvästi ja riittävästi. Kuuntelemme kaikkien osapuolten mielipiteet ja mahdolliset huolet hankkeen kaikissa vaiheissa. Kuntalaisten ja muiden kiinnostuneiden on mahdollisuus antaa hankesuunnitelman eri vaiheissa lausuntoja ja mielipiteitä.
- Käymme mielellämme keskustelua paikallisten ihmisten kanssa. Kokemus on opettanut, että luottamusta ei synny ilman avointa keskustelua.